

	ระเบียบวิธีการปฏิบัติงาน (Quality Procedure)	หมายเลขเอกสาร	BAACKM-QP-xx
		แก้ไขครั้งที่	00
	เรื่อง การประเมินความเสี่ยง	วันที่มีผลบังคับใช้	12/11/2568
		หน้าที่	1 จาก 8

ระเบียบวิธีการปฏิบัติงาน เรื่อง การประเมินความเสี่ยง (BAACKM-QP-08)

จัดทำโดย	ทบทวนโดย	อนุมัติโดย
สำนักพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	คณะกรรมการบริหารจัดการความรู้	ประธาน คณะกรรมการบริหารจัดการความรู้
Date: 20/10/2568	Date: 12/11/2568	Date: 12/11/2568

	ระเบียบวิธีการปฏิบัติงาน (Quality Procedure)	หมายเลขเอกสาร	BAACKM-QP-xx
		แก้ไขครั้งที่	00
	เรื่อง การประเมินความเสี่ยง	วันที่มีผลบังคับใช้	12/11/2568
		หน้าที่	3 จาก 8

1. วัตถุประสงค์ (Objective)

1.1 เพื่อระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยง ที่อาจเกิดขึ้นจากการจัดการความรู้ภายในองค์กรครอบคลุมมิติต่าง ๆ ที่สำคัญ ได้แก่ ความเสี่ยงจากการปฏิบัติงาน ความเสี่ยงที่เกิดจากบุคลากร และความเสี่ยงจากความมั่นคงปลอดภัย ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่สนับสนุนการจัดการความรู้ในองค์กร

1.2 เพื่อวางแผนและกำหนดมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อการดำเนินงาน ขององค์กร โดยเฉพาะในด้านการพัฒนาองค์ความรู้ การถ่ายทอด และการใช้ประโยชน์จากความรู้

1.3 เพื่อส่งเสริมการจัดการความรู้ที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืน โดยการสร้างระบบที่สามารถตรวจสอบและ ควบคุมความเสี่ยงได้อย่างต่อเนื่อง

1.4 เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหาร ด้วยข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับความเสี่ยงด้านการจัดการความรู้ ซึ่งจะ ช่วยให้สามารถวางกลยุทธ์และนโยบายที่เหมาะสม

1.5 เพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการความรู้ และการบริหารความเสี่ยง อย่างเป็นระบบ

2. ขอบเขตการบังคับใช้ (Scope)

ระเบียบวิธีการปฏิบัติงานนี้บังคับใช้กับทุกส่วนงานของธนาคาร ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง กับการจัดการความรู้

3. คำจำกัดความ (Definitions)

คำศัพท์	ความหมาย
ความเสี่ยง (Risk)	ความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์ไม่พึงประสงค์เกิดขึ้น ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อ การบรรลุวัตถุประสงค์ด้านการจัดการความรู้ในองค์กร โดยอาจมีทั้งผลกระทบตอ การปฏิบัติงานที่เกิดข้อผิดพลาดและไม่ถูกต้องของบุคลากรในการทำงาน
เกณฑ์ความเสี่ยง (Risk Criteria)	เกณฑ์การบริหารความเสี่ยง เพื่อช่วยในการตัดสินใจว่าความเสี่ยงนั้นมีความสำคัญ มากน้อยเพียงใด และควรจัดการอย่างไร
ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite)	ระดับของความสูญเสียที่องค์กรยอมรับได้ ซึ่งอาจระบุค่าเป็นค่าเดียวหรือเป็นช่วง ตามความเหมาะสมของปัจจัยเสี่ยง
ระดับความเบี่ยงเบนที่ยอมรับได้ (Risk Tolerance)	ระดับความเสี่ยงที่เบี่ยงเบนจากระดับที่ยอมรับได้
ระบุความเสี่ยง (Risk Identification)	กระบวนการในการค้นหา วิเคราะห์ และบันทึกความเสี่ยง ที่อาจส่งผลกระทบตอ การดำเนินงานขององค์กร โครงการ หรือกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง โดยมีเป้าหมาย เพื่อให้สามารถจัดการกับความเสี่ยงเหล่านั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ
วิเคราะห์ความเสี่ยง (Risk Analysis)	การประเมินระดับความรุนแรงและความเป็นไปได้ของแต่ละความเสี่ยงที่ระบุ โดยใช้ ข้อมูลและเครื่องมือในการวิเคราะห์ เช่น การวิเคราะห์ SWOT หรือการจำลอง

	ระเบียบวิธีการปฏิบัติงาน (Quality Procedure)	หมายเลขเอกสาร	BAACKM-QP-xx
		แก้ไขครั้งที่	00
	เรื่อง การประเมินความเสี่ยง	วันที่มีผลบังคับใช้	12/11/2568
		หน้าที่	4 จาก 8

คำศัพท์	ความหมาย
	สถานการณ์
ประเมินผลความเสี่ยง (Risk Evaluation)	กระบวนการเปรียบเทียบระดับความเสี่ยงที่ได้จากการวิเคราะห์ กับเกณฑ์ความเสี่ยง (Risk Criteria) เพื่อพิจารณาว่าความเสี่ยงนั้นอยู่ในระดับที่ยอมรับได้หรือไม่ และควรใช้มาตรการจัดการความเสี่ยงอย่างไร
ตอบสนองความเสี่ยง (Risk treatment)	กระบวนการวางแผนและดำเนินการเพื่อจัดการกับ ความเสี่ยงที่ได้รับการประเมินแล้ว โดยมีเป้าหมายเพื่อลดผลกระทบหรือความเป็นไปได้ของความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
โอกาสเกิดเหตุการณ์ (Likelihood)	โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง ในสถานการณ์หรือช่วงเวลาที่กำหนด
ผลกระทบ (Impact)	ผลกระทบทั้งหรือความรุนแรงของผลลัพธ์ ทางบวกและทางลบที่จะเกิดขึ้นหาก ความเสี่ยงนั้นเกิดขึ้นจริง

4. ผู้รับผิดชอบ (Responsibilities)

4.1 คณะกรรมการจัดการความรู้ มีบทบาทหน้าที่ในการกำหนดทิศทาง นโยบาย และแนวทางการขับเคลื่อนการจัดการความรู้ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ แผนวิสาหกิจของธนาคาร และระบบการประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ทั่วทั้งองค์กร เป็นต้นแบบที่ดี (Role Model) ด้านการจัดการความรู้ พิจารณากำหนดหรือปรับปรุงกลยุทธ์การขับเคลื่อนการจัดการความรู้ และติดตามผลการดำเนินงานด้านการจัดการความรู้ของธนาคาร

4.2 สำนักพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มีบทบาทหน้าที่ในการกำหนดทิศทางการพัฒนาบุคลากร เสริมสร้างสมรรถนะบุคลากร เพื่อขับเคลื่อนภารกิจองค์กร รองรับการเปลี่ยนแปลงทางธุรกิจและเทคโนโลยี โดยประยุกต์ใช้เครื่องมือและวิธีการพัฒนาระบบการเรียนรู้และการจัดการความรู้ การใช้ความคิดสร้างสรรค์ต่อยอดองค์ความรู้ใหม่สู่นวัตกรรม

5. ขั้นตอนการดำเนินงาน (Procedure Steps)

ลำดับ	ขั้นตอน	รายละเอียดกิจกรรม	ผลลัพธ์/เอกสารหลัก												
1	กำหนดขอบเขต บริบท และเกณฑ์ ความเสี่ยง (Establishing the Scope, Context and Criteria)	1. กำหนดขอบเขตของการประเมิน รวมถึงพื้นที่หรือหน่วยงานที่จะถูกประเมิน 2. กำหนดบริบทภายนอกและบริบทภายใน ที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานและเป้าหมายขององค์กร 3. กำหนดเกณฑ์ความเสี่ยง (Risk Criteria) <table border="1"> <tr> <th>การประเมินผลความเสี่ยง</th><th>ระดับความเสี่ยง (Risk Level)</th><th>ความหมาย</th><th>หมายเหตุ</th></tr> <tr> <td>1-2</td><td>ระดับ 1 (ต่ำ) (Low)</td><td>ความเสี่ยงที่มีความสำคัญน้อย อยู่ในระดับที่ผู้บริหารยอมรับได้</td><td>-</td></tr> <tr> <td>3-4</td><td>ระดับ 2</td><td>ความเสี่ยงที่มีความสำคัญน้อย</td><td>ระดับความเสี่ยงที่</td></tr> </table>	การประเมินผลความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง (Risk Level)	ความหมาย	หมายเหตุ	1-2	ระดับ 1 (ต่ำ) (Low)	ความเสี่ยงที่มีความสำคัญน้อย อยู่ในระดับที่ผู้บริหารยอมรับได้	-	3-4	ระดับ 2	ความเสี่ยงที่มีความสำคัญน้อย	ระดับความเสี่ยงที่	คู่มือปฏิบัติงานการบริหาร ความเสี่ยง (สค.5)
การประเมินผลความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง (Risk Level)	ความหมาย	หมายเหตุ												
1-2	ระดับ 1 (ต่ำ) (Low)	ความเสี่ยงที่มีความสำคัญน้อย อยู่ในระดับที่ผู้บริหารยอมรับได้	-												
3-4	ระดับ 2	ความเสี่ยงที่มีความสำคัญน้อย	ระดับความเสี่ยงที่												

	ระเบียบวิธีการปฏิบัติงาน (Quality Procedure)	หมายเลขเอกสาร	BAACKM-QP-xx
		แก้ไขครั้งที่	00
	เรื่อง การประเมินความเสี่ยง	วันที่มีผลบังคับใช้	12/11/2568
		หน้าที่	5 จาก 8

ลำดับ	ขั้นตอน	รายละเอียดกิจกรรม				ผลลัพธ์/เอกสารหลัก
			(ค่อนข้างต่ำ) (Nearly Low)	อยู่ในระดับที่ผู้บริหารยอมรับได้ แต่ต้องติดตามอย่างสม่ำเสมอ	ยอมรับได้ (Risk Appetite)	
		5-9	ระดับ 3 (ปานกลาง) (Medium)	ความเสี่ยงที่มีความสำคัญ และต้องติดตามการปฏิบัติตามมาตรการจัดการความเสี่ยงที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันอย่างเคร่งครัด	-	
		10-16	ระดับ 4 (ค่อนข้างสูง) (Nearly High)	ความเสี่ยงที่มีความสำคัญสูง จะต้องได้รับการจัดการในลำดับถัดมา	ระดับความยอมรับได้ (Risk Tolerance)-	
		20-25	ระดับ 5 (สูง) (High)	ความเสี่ยงที่มีความสำคัญสูงมาก จำเป็นต้องได้รับการจัดการทันที		
2	ระบุความเสี่ยง (Risk Identification)	1. การสัมภาษณ์กับบุคลากรหรือการประชุมกลุ่มเพื่อระบุความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความรู้ 2. ตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น รายงานผลการดำเนินการที่ผ่านมา แผนวิสาหกิจ ธ.ก.ส. และแผนแม่บทด้านการจัดการความรู้				คู่มือปฏิบัติงานการบริหารความเสี่ยง (สค.5)
3	วิเคราะห์ความเสี่ยง (Risk Analysis)	1. วิเคราะห์ความน่าจะเป็นที่ความเสี่ยงจะเกิดขึ้น และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อองค์กร 2. จัดลำดับความเสี่ยง ใช้เทคนิคการจัดลำดับความเสี่ยงเพื่อตัดสินใจว่า ความเสี่ยงใดควรได้รับการจัดการ เป็นลำดับแรก				คู่มือปฏิบัติงานการบริหารความเสี่ยง (สค.5)
4	ประเมินผลความเสี่ยง (Risk Evaluation)	1. กำหนดทางเลือกในการตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response Options) ได้แก่ การยอมรับ (Accept/Take) การลด (Reduce/Treat) การหาผู้ร่วมจัดการ (Share/Transfer) และการหลีกเลี่ยง (Avoid/Terminate) 2. จัดทำแผน/มาตรการรองรับความเสี่ยง (Risk Response) ต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ งบประมาณในการดำเนินการ และเป้าหมายในการดำเนินการ 3. ประเมินความเสี่ยงเพื่อหาระดับความเสี่ยงที่เหลืออยู่ (Residual Risk) หลังการจัดทำแผน/มาตรการรองรับความเสี่ยง (Risk Response)				คู่มือปฏิบัติงานการบริหารความเสี่ยง (สค.5)
5	ตอบสนองความเสี่ยง (Risk Treatment)	1. กำหนดทางเลือกในการตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response Options) ได้แก่ การยอมรับ				คู่มือปฏิบัติงานการบริหารความเสี่ยง (สค.5)

	ระเบียบวิธีการปฏิบัติงาน (Quality Procedure)	หมายเลขเอกสาร	BAACKM-QP-xx
		แก้ไขครั้งที่	00
	เรื่อง การประเมินความเสี่ยง	วันที่มีผลบังคับใช้	12/11/2568
		หน้าที่	6 จาก 8

ลำดับ	ขั้นตอน	รายละเอียดกิจกรรม	ผลลัพธ์/เอกสารหลัก
		(Accept/Take) การลด (Reduce/Treat) การหา ผู้ร่วมจัดการ (Share/Transfer) และการ หลีกเลี่ยง (Avoid/Terminate) 2. จัดทำแผน/มาตรการรองรับความเสี่ยง (Risk Response) ต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ งบประมาณในการ ดำเนินการ และเป้าหมายในการดำเนินการ 3. ประเมินความเสี่ยงเพื่อหาระดับความเสี่ยงที่ เหลืออยู่ (Residual Risk) หลังการจัดทำแผน/ มาตรการรองรับความเสี่ยง (Risk Response)	
6	ติดตามและทบทวน (Monitoring and Review)	ติดตามและทบทวนกระบวนการบริหารความเสี่ยง การระบุ/วิเคราะห์/ประเมิน/ตอบสนองความเสี่ยง เกณฑ์ความเสี่ยง ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่ เปลี่ยนไป อย่างน้อยปีบัญชีละ 1 ครั้ง	คู่มือปฏิบัติงานการบริหาร ความเสี่ยง (สค.5)
7	บันทึกและรายงาน ผล (Recording and Report)	บันทึกและรายงานผลการบริหารความเสี่ยงและ การดำเนินงานตามแผน/มาตรการรองรับความ เสี่ยง ในที่ประชุมคณะทำงานบริหารการจัดการ ความรู้	คู่มือปฏิบัติงานการบริหาร ความเสี่ยง (สค.5)

5. การประเมินระดับความเสี่ยง (Risk Evaluation)

สูตรในการคำนวณการประเมินผลความเสี่ยง : ผลการประเมินระดับโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ (Likelihood) x ระดับผลกระทบ (Impact) ของแต่ละปัจจัยเสี่ยง ทั้งนี้ ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ของธนาคารในการประเมินผลความเสี่ยง อยู่ที่ระดับค่อนข้างต่ำ (Nearly Low) กล่าวคือ การประเมินผลความเสี่ยง ต้องไม่เกิน 4

ระดับความเสี่ยงในการประเมินผลความเสี่ยง มีดังนี้

การประเมิน ผลความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง (Risk Level)	ความหมาย	หมายเหตุ
1-2	ระดับ 1 (ต่ำ) (Low)	ความเสี่ยงที่มีความสำคัญน้อย อยู่ในระดับที่ ผู้บริหารยอมรับได้	-
3-4	ระดับ 2 (ค่อนข้างต่ำ) (Nearly Low)	ความเสี่ยงที่มีความสำคัญน้อย อยู่ในระดับที่ ผู้บริหารยอมรับได้ แต่ต้องติดตามอย่าง สม่ำเสมอ	ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite)
5-9	ระดับ 3	ความเสี่ยงที่มีความสำคัญ และต้องติดตาม	-

	ระเบียบวิธีการปฏิบัติงาน (Quality Procedure)	หมายเลขเอกสาร	BAACKM-QP-xx
		แก้ไขครั้งที่	00
	เรื่อง การประเมินความเสี่ยง	วันที่มีผลบังคับใช้	12/11/2568
		หน้าที่	7 จาก 8

	(ปานกลาง) (Medium)	การปฏิบัติตามมาตรการจัดการความเสี่ยงที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันอย่างเคร่งครัด	
10-16	ระดับ 4 (ค่อนข้างสูง) (Nearly High)	ความเสี่ยงที่มีความสำคัญสูง จะต้องได้รับการจัดการในลำดับถัดมา	ระดับความเบี่ยงเบนที่ยอมรับได้ (Risk Tolerance)-
20-25	ระดับ 5 (สูง) (High)	ความเสี่ยงที่มีความสำคัญสูงมาก จำเป็นต้องได้รับการจัดการทันที	

การประเมินผลความเสี่ยง	ระดับโอกาส (Likelihood)				
ระดับผลกระทบ (Impact)	ระดับ 1 (ต่ำ)	ระดับ 2 (ค่อนข้างต่ำ)	ระดับ 3 (ปานกลาง)	ระดับ 4 (ค่อนข้างสูง)	ระดับ 5 (สูง)
ระดับ 5 (สูง)	M5	NH10	NH15	H20	H25
ระดับ 4 (ค่อนข้างสูง)	NL4	M8	NH12	NH16	H20
ระดับ 3 (ปานกลาง)	NL3	M6	M9	NH12	NH15
ระดับ 2 (ค่อนข้างต่ำ)	L2	NL4	M6	M8	NH10
ระดับ 1 (ต่ำ)	L1	L2	NL3	NL4	M5

หมายเหตุ: 1. ความหมายของตัวอักษรภาษาอังกฤษ: L=Low, NL= Nearly Low, M=Medium, NH=Nearly High, H=High

2. ความหมายของตัวเลข: การประเมินผลความเสี่ยง = ระดับโอกาส (Likelihood) x ระดับผลกระทบ (Impact)

6. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

6.1	BAACKM-SD-01	แผนวิสาหกิจ ธ.ก.ส.
6.2	BAACKM-SD-02	แผนแม่บทด้านการจัดการความรู้
6.3	BAACKM-SD-22	คู่มือปฏิบัติงานการบริหารความเสี่ยง (สค.5)
6.4	BAACKM-SD-23	คู่มือปฏิบัติงานการควบคุมภายใน (สค.8)

7. บันทึกคุณภาพ

ลำดับ	ชื่อบันทึก	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา จัดเก็บ	วิธีการทำลาย
1	แผนวิสาหกิจ ธ.ก.ส.	ฝ่ายนโยบายและกลยุทธ์	1 ปี	คู่มือการบริหารเอกสาร ของธนาคาร (บอ.1 บทที่ 203.06.01)
2	แผนแม่บทด้านการจัดการความรู้	สำนักพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	1 ปี	คู่มือการบริหารเอกสาร ของธนาคาร (บอ.1 บทที่ 203.06.01)
3	คู่มือปฏิบัติงานการบริหารความเสี่ยง (สค.5)	ฝ่ายบริหารความเสี่ยง	จนกว่าจะมีการปรับปรุง	คู่มือการบริหารเอกสาร ของธนาคาร (บอ.1 บทที่ 203.06.01)

	ระเบียบวิธีการปฏิบัติงาน (Quality Procedure)	หมายเลขเอกสาร	BAACKM-QP-xx
		แก้ไขครั้งที่	00
	เรื่อง การประเมินความเสี่ยง	วันที่มีผลบังคับใช้	12/11/2568
		หน้าที่	8 จาก 8

4	คู่มือปฏิบัติงานการควบคุมภายใน (สค.8)	ฝ่ายบริหารความเสี่ยง	จนกว่าจะมีการปรับปรุง	คู่มือการบริหารเอกสาร ของธนาคาร (บอ.1 บทที่ 203.06.01)
---	--	----------------------	-----------------------	--